

Töredékes történetek

Hancúroznak az iguánák a tóparton, időtlen idők óta itt élnek, a teraszról csodáljuk őket. Pontban este hatkor hókócsagok érkeznek, a közeli mocsárvilágban élnek az aligátorok társaságában a mikozuki indiánok földjén. Egy-egy aligátor olykor Ferdinandyék közelében is felbukkan, a kutyát sétáltató lakók ilyenkor kicsit gyorsabbra fogják a hazatérést a szivarszagú, rumos illatokkal terhelt Little Havannához közeli lakóparkos övezetben. A konyhában Hófehérke – Maria Teresa Reyes – sürgölődik, ananász, tamarin és érett guava kerül az asztalra. Egyszer régen az író nagyon kikapott miatta Chicagóban, amikor a magyar kolóniába ment tömör novelláit felolvasni. Előzőleg azt ígérte, elviszi magával a kubai feleségét is. Aki mellesleg kislánykorában ügyvéd apja mellett ugrándozott egy havannai bisztróban a két Castro és Camilo Cienfuegos társaságában. Ferdinandy „bűne” az volt, hogy a neje nem fekete.

Annnyi év elmúltával a floridai éjszakában ezen a régi történeten derülünk. Közben pakolgatjuk az óriási betűkkel megírt novellatöredékeket. A latin kispróza magyar mestere, aki Franciaországon át jutott el a Puerto Ricó-i egyetemre, majd több mint harmincévnyi tanítás után Miamiiban telepedett le, erősen küzd a látással és a járással is. A lakásban, az autóban, a teraszon mindenütt található egy-egy Trabant. Ez a beceneve annak a járókeretnek, amellyel pár méter biztonsággal megtehető otthon is, és a ház előtt az utcán is. Ha találkozunk valakivel, spanyolul zajlik a köszöntés. De hát itt majdnem mindenki spanyolul beszél. A Miami „szakadt” magyar író is, aki annyi év elteltével sem tanult meg angolul. Nem volt rá szüksége, és nem is volt hozzá kedve. Na jó, meg is tehette, mert ott volt és ma is ott van mellette a betegágya mellett az angoltanár Mari, aki magyarul is jól beszél. Ő az, aki mindent lefordított „Gyurkának” spanyolra.

Az emlékfoszlányokra épülő történetek keserűek és egyszerűek. Nincsenek bennük nagy csavarok, most már az is eredmény, jegyzi meg az író, hogy egyáltalán eszébe jutnak a nevek, és végül a nagy ákombákomokkal le tudja írni a történeteket. A számítógép szóba se jöhet, mert soha nem használta. „Hogy mi marad utánam? – teszi fel a kérdést az egyik töredékben. – Fél száz könyv, félezer novella... A legtöbbnek csak a címére emlékezem...”

Rab László (2023 szeptembere)

Homeless

A K-Mart mögött, a parkolóban valaha a Goodwill felvevőhelye működött. A környékbeliek itt adták le – amíg még volt nekik – a fölöslegessé vált holmijukat. Hogy innen hová kerültek ezek a bálák, nem tudom. Régen volt,

---

* Nyomdába adás előtt kaptuk a hírt: 88 éves korában elhunyt Miami otthonában Ferdinandy György. – A szerk.

azóta már lekopott a *konténer* homlokzatáról a Goodwill (a jóakarát).

Ma mégis kitettek az ajtó elé egy csomagot. Egy világoskék és egy sűrűke zakót, meg a hozzájuk tartozó nadrágokat. Bedobtam őket a többi közé. Hátul, a trailer sarkában tartom a dobozaimat.

Itt élek. Hivatalosan *homeless* (hajléktalan) vagyok. De hát a ciklon után itt még *homeless* volt mindenki. Csak most építkeznek megint: javíthatatlanok. Azt hiszik, újra lehet kezdeni az életet. Nekem ez a ruhatároló otthonom.

A *Mail* (üzletközpont) hosszú, földszintes épület. A végében *garden center* van, virágüzlet. Innen viszik a temetőbe a virágokat. Előtte autóréngeteg. De a parkolók ritkán telnek meg. Hétfvégén, háromnapos ünnepeken. Decemberben ide kerül a karácsonyi sátor. De ezt a három hetet guggolva is kibírom. Jól mondom? Nem könnyű felidézni fél évszázados közhelyeket.

Itt a *Goodwill* körül egyébként csend van és nyugalom. A macskáim némán bámulnak. Nem számolgomat őket: lehetnek vagy húszan. Valaha nevet is adtam nekik. Aztán abbahagytam. Fekete valamennyi, mindegy, hogy melyiknek mi a neve.

Vizet hozok nekik, kitöltögetem. Ennivalót találnak maguknak: tőlem tanulták. Vagy én tőlük? A pizzeria mögött minden szeméttgyűjtő tele van.

A parkolóban kék reflektorok világítanak. Látom, amikor a tolvajok feltörik a kocsikat. Ha unatkozom, rakosgatom a dobozaimat. Amíg csak félbe nem szakítanak. Most is megáll ez a *Van*. Az *Everglades*ből (az ősmocsárból) jön. *Mikoszuki* indiánok, lassítanak, továbbhajtanak. Szomszédok, az ő házaikat nem fújta el a szél. Nem bántom őket, és ők sem bántanak.

Múlnak az évek. Koromsötét éjszaka van.

67

Leltár

Hogy mi marad utánam? Fél száz könyv. Félezer novella. Francia és spanyol fordítások. Egy bolgár és egy német válogatás, egy angol fordítás kézírata. Egy élet munkássága. A legtöbbnek csak a címére emlékezem.

Nem is ez adja most a kezembe a tollat. Nem a lemezek vagy a fényképalbumok. Tárgyak vesznek körül, amelyeket átmentettem az óceánon valamelyik utamon. Emlékek. A maguk idejében jelentettek valamit. Egy kedves arcot vagy egy boldog, önfeledt pillanatot.

Ennyi. Könyvtáram odaát, az Óvilágban maradt. A számomra fontos szavakat csak emlékezetből ragozom.

Amit magammal hoztam, egy kézitáskába befér. Gyógyszerek, szirupok. Félkész kéziratok. Három kép. Anyám a régi ház előtt, apám tolókokcsiban. Négy felnőtt fiam. A többiekre csak hajnalban, félálomban gondolok.

I.

Ez a pápaszemes makimajom régi útitársam. A Kordillerákból hoztam magammal. A lerobbant kaszárnyából, ahol harminc éven át okítottam a rab-szolgák unokáit és a hegyek közé szorult, valahai spanyol telepeseket.

Egy diáklány ajándéka. Chica a déli partról hozta fel nekem. Chica! Egy fél évszázados kapcsolat története. A hangja még most is itt cseng a fülemben álmatlan éjjeleken.

A majom fejét kókuszdióból faragták ki az ültetvényeken. Sapkát ragasztottak a fejére, két fekete bogyó a szeme. Az orrán vékony, drótkeretes szemüveg.

A lány, aki adta, tanítónő New York külvárosában. Egyszer írt nekem egy hosszú, ákombákom betűs levelet. Egyetemi pályafutásom éveiből ez a szomorú szempár, ez a kókuszdióból faragott makimajom maradt.

II.

Budapest and Environs. A hamburgi Guide Books 1931-es kiadása. Budapest, Berlin és Drezda között. Hogy hogyan került hozzám, nem tudom. Azt gondolom, találtam valamelyik utamon.

De itt van, középen, Sasad, Farkasrét és a Németyölgy között gyerekkorom színhelye, az Adlersberg, a Sashegy. Körülötte a *Description of city*. Angolul ez is. Még nem tört ki a világháború, a 19. század közepén alapított Grieben útikönyvsorozat szerkesztői angolul író németek voltak.

A százoldalas füzetecske végén reklámok. Berlini, prágai, és igen, budapesti szállodák. Hotel Pension Grimm, Vigadó utca 2. Egy világ, aminek mára nyoma sem maradt.

III.

Ez a másik füzet a Budai Tájvédelmi Intézet kiadása. A Sashegy, vad szikla egy világváros közepén.

A füzetecske felsorolja mindazt, amit jól tudok. A terület földtani leírását, állat- és növényvilágát, az első tulajdonosokat. A Meredek – Miasszonyunk – és a Hegyalja út találkozásától induló Vas Gerebenről elnevezett utcácskát. De ki tudja ma már, hogy ki volt Jókai és Márai elődje, Vas Gereben?

És itt található a Medveszikla alatt az árvalányhajon és leánykökörcsinén át minden vadvirág. Pannon gyíkot és méretesre növvő haragos siklót is gyakran láttam gyerekkorom éveiben.

Lehet, hogy megint ott élnek, amióta levonultak a hegyről a légvédelmi ütegek. És már én is csak álmomban járkálok a Sashegyen.

IV.

A barna dosszié. Benne a kallódó kéziratok. Versek. Levelek az emigrációból.

„Ki emlékszik rá? – olvasom. – Annak idején az emberarcú szocializmusért szálltunk síkra Közép-Keleten. Vagy valami ehhez hasonló romantikus humanizmusért. Mi lenne, ha ma kellene mindent újrakezdeni? Mit hagyott nekünk fél évszázad után a parlamentáris demokrácia? A választópolgárok társadalmát? Amiben élünk, nem választói, sokkal inkább fogyasztói társadalom!

Vagy találjunk ki ennek a szép új világnak valami szép új nevet? Vajon jönnek-e utánunk új ötvenhatosok?”

Húzásoktól fekete a kézirat.

V.

Folytassam-e? Mert hát, itt van ez *Hero* névre keresztelt, *Made in China* feliratú szájharmónia. A Genfi-tó partján adta nekem egy asszony, akit majdnem elvettem feleségül két válásom és két jóbarát, Charly és Géza között.

Ildikó – Alexandra – Brassóból került Budapesten át Genf közelébe. Itt akadt a kezébe a második élettársa rozsdás hangszere. Géza, említett jóbarátom, akkor már nem élt. Az emigránsok rövid életűek.

VI.

Ez az apró, téglalap alakú karóra sokat juttat eszembe. Apám kezét, az én első karórámat, amit Galyatetőn kaptam kilencedik születésnapomon. A nagy, nehéz kronométert, amit a Kossuth Lajos utca sarkán adott nekem – mert ilyen is volt – egy orosz.

Ez a *Goldblatt*, *Ungvár* feliratú óra máig megmaradt, stopper nélkül, de hát ki hinné, hogy a Kárpátalján a háború közepén óragyár működött.

Mindez ma már csak emlék. Amikor ezt írom, egy filléres vásári óra van a karomon. És a fiókomban ez az apró, fekete *Zaria*. Hogy milyen márka lehet, nem tudom. És hogy melyik fiamnak adtam? Hatéves korukban és is megajándékoztam minden fiamat. Vajon ráismer-e valamelyik? Vagy csak nekem szökik könny a szemembe, ha azokra a régi, boldog születésnapokra gondolok?

Apró, ócska kis masina. Visszateszem a helyére. Őrzöm, mint azokat a régi születésnapokat.

VII.

Az évek során persze gyűjtöttem én is. Barna dossziék, mindenféle munkaeszköz. Félkész kéziratok. Golyóstollak, ceruzák. De hát a ceruzákat hegyezni kellett, és a feltalálójukról Bírónak elnevezett golyóstollak sem örök életűek. Nehéz, otromba írógépek sorakoznak előttem a polcokon.

Anyám 1920-as *Continental*-ját még egyik első utamon hoztam magammal. A kecses *Olympiát* egy átutazó német fogorvos adta nekem. Van még mellettük egy háborús *Royalom*.

Nem megyek sokra velük. valahol valamennyi eltörött. Amikor bevittem őket a javítóba, a mester széttárta a karját. Azt mondta, antikváriumot keressék. Ott talán kapok értük valamit.

Hazahoztam, itthon őrzöm őket. Egy boldogabb kor emlékei. Bizakodom, hogy lesz még egyszer ünnep a világon. És akkor majd újra géppel írom a szövegeimet.

Hogy mit, azt persze nem tudom.

Macskakőről és más állatokról

Floridai macskák, hát igen! Az első Osama volt, akit egy lánytól kapott a fiam, és akinek le kellett vágni a farkát, amikor a szomszédok csillagot rúgattak vele. Becsempésztük az Államokba, és azóta itt élt, vele és velem.

A második Gátó, a tigrisem. A félvad állat, aki kiválasztott magának. Róla sokáig csak azt tudtam, hogy néma. Úgy képzeltem, hogy egy vadon élő állat nem beszél, és vártam, hogy majd most, velem, egyszer csak dorombolni kezd. Milyen figyelmetlen az ember! Nem vettem észre, hogy szegény Gátó süket. Süketnéma. A szegény gyerekek között is van, aki azért nem beszél, mert rosszul hall. Az egyik, mert így született, a másik, mert kapott egy fülest.

A két kandúr némán kerülgette egymást. Nem voltak féltékenyek. Osama az íróasztalomat szerette. Elnyúlt a kézírataimon, álmosan követte a ceruzát a papíron.

Tíz óra felé kávéfőztem. Gátó, a tigris, ilyenkor jött haza. Lustán sétált a parkolóban, azután, amikor nyílt az ajtó, beszaladt. Nem éhes, éjjel nyilván vadászott, mégis beleszagolt a tányérjába, és ivott egy korty vizet.

Utána már csak aludt. Átaludta a napot.

A kutyákat kennelbe teszik, ha el kell utaznia a gazdinak. Lakbért fizetnek utánuk. Ketrecebe zárják, enni kap. De egy macska megáll a maga lábán. Hogy meddig, azt persze én sem tudom.

Amikor az Óvilágban vagyok, érdeklődöm utánuk, valahányszor felhívom a fiaimat.

– Itt mászkál – feleli, vagy hogy látta valahol.

Sokáig úgy gondolta, lehet, hogy ha majd meglát, szóba sem áll velem.

Sok minden történt azóta, amióta magára hagytam. Nehéz megmagyarázni az ilyen dolgokat. Mintha egy gyereket hagyna magára az ember. Miért nincs apjuk a szegény gyerekeknek? Lehet, hogy nem is verik őket, mégis olyanok, mint akit megütöttek. Sunyítanak, behúzzák a nyakukat.

Sokáig az én macskám is sunyított. Hívogattam, egészen elfelejtettem, hogy nem hallja a hangomat. Nézett, sárga láng villant a szemében. Nem mutatja, hogy örül a gazdinak.

Pedig régen, amikor sétáltam, mindig hozzám szegődött. Reggel vagy dél előtt indultam, mindig velem tartott. És mindig kaptunk tőle ajándékot. Egyszer hozott egy kacsát. Betette a madártetemet a főbejárathoz. Láthatja mindenki, van szívük a macskáknak!

– Mind ideszoknak! – korholt a feleségem.

– Tényleg, a terasz üvegajtájában valami mocorog. Odakint még éjszaka van.

– Itt várnak! Méghogy egy? Az ám! Három darab!

Leadják egymásnak a drótot, ha valahol valamelyik enni kap.

– És te? – kérdezem.

– Egyetlenegyszer! – feleli. – Van közöttük egy szegény pára. Megesett rajta a szívem.

– Melyik az?

– El Negro! – feleli.

– Fekete mind a három. Kaparásznak, az üveg csikorog.

– Majd meglátod! – mondja. – El fognak menni. De az egyik, a Negro itt marad.

Így is lett. Negro, a fekete macska maradt.

Gátó, a tigris, és gyönyörű utódja Gáthó, a panthera ideszokott. De még csak, ha ő! Volt úgy, hogy öten is itt lebzseltek. Nehéz megállni, hogy ne adjon az ember ételmezt a macskának, ha ládászám áll a macskaeledel. És ilyenkor abbamarad a felvonulás, nézik egymást. Megállapítják a rangsort. A hierarchiát. Az eszik először, amelyiknek nyakörve van. Utána a fehér mellényesre kerül a sor. A harmadiknak már semmi se marad.

Pedig ez a leggirhesebb. Csont és bőr. Mintha vedlene, a bundája kopott. Elnyúlik az üres tányér előtt, nem protestál. Néz rám, szomorúan, komolyan.

A többieknek szép, kerek fejük van, mint a három kiscicának Bálint Ágnes regényeiben. De ennek hegyes, keskeny a koponyája, mintha Egyiptomból csöppent volna ide.

– Csúnya vagy! – mondom neki. Ezt a legnehezebb megbocsátani.

A másik kettő elvonult, jól mondta a feleségem. Ennek nincsen hová. Ez itt marad. Nem tudom megállni, időről időre kiviszek neki egy fél kanállal. Miközben esznek, meg szoktam simogatni a macskáimat. De ezt itt nem tudom megérinteni. Rühös lenne? A füle mögött valamilyen bőrbetegsége van. Amikor bemegyek, kezet mosok.

És szégyellem magam. Így, ilyen közömbösen csak azért ad az ember, hogy megnyugtassa magát. Úgysem él sokáig! – vigasztalom magam.

– Adtál neki? – kérdezi este a feleségem.

– Adtam.

Sóhajt, és azt mondja: – Tudom.

Még szerencse, hogy nem akar bejönni a lakásba. Kagylócska ugyanis allergiás rájuk. (Kagylócska kicsoda?)

A találkozás így is elkerülhetetlen. Mert én még mindig kiülök a teraszra, amikor elfáradok. Negro jár-keel körülöttem. Tétova, bátortalan. Ha ránézek, megáll. Valami jelre vár, megérinti a nadrágomat. Azután megy tovább. Tudja, hogy nem szabad.

Elmúlik egy hónap is, mire megsimogatom. Egészen megfeszül a teste, valami furcsa sírás tör fel a torkán. Nem kellett volna. Attól kezdve azt hiheti, hogy gazdája van.

– A Negro! – mondjuk, és ő tudja, hogy róla beszélünk. Orvoshoz kéne vinni. Van egy gennyes seb a hátán. Bűdös, zsiros. Ragad.

Ezt a bátortalan, harmadik fekete macskát még a békák és a vadkacsák is elzavarták. Bejönnek a teraszra, félrelökik. Nem tudom, miből gyártják ezt a szintetikus eledelt, de mintha ízlene nekik. Kövér, tohonya varangyok, tocsognak, egymás hátára másznak, élük az életüket. Ez meg nézi őket, ez a jótét lélek. Megvédeni magát eszébe sem jut.

Majd csak talál magának valamit a kukában! Itt, a trópuson, fedél nélkül is elvan. Szeretet és gondoskodás nem jár mindenkinek.

Az igazsághoz hozzátartozik: azóta, hogy itt ragadtam az Újvilágban, egyre kevesebbszer merészkedem ki a kertbe. Ha felvonszolom magamat az emeletre, a lakásunk balkonjára ülök ki. A kis tó látképe tűnik fel előttem. Csak nézem, ahogy a különféle hullók kimásznak a vízből: iguának, krokodilok, teknősbékák. Olykor az egyik leguán a dolgozószobámmal szemközti fa levelein hintázik. Aztán légiesen lemászik, és belecsobban a vízbe. A túlsó oldalon is talál fát.

Vadkacsák lepik el a tavat, madarak sokasága rak fészket a házunk előtti fákön. Néha egy-egy kóbor kakas is végigfut a telepen, még le sem vágják. Kutyát ritkán látok, talán csak néhány magányos öreg vezet egy-egy kisebb

testű állatot a lakótelepen vagy az utcán. Idebenn már átvették az uralmat a macskáink. Az emberiség mintha visszavonulóban lenne. Egyre csökken a szerepünk. Elképzelni sem tudjuk, mi vár ránk.

Maité

Florida az Egyesült Államok déli csücske. Itt már spanyol nyelvet és kultúrát honosítanak meg a déli földrész bevándorlói.

A latin országokból szétszakított családok kötnek ki álmaik földjén, a békés és gazdag északon. Nők, férfiak, gyerekek. Hosszú, néma menet. Nem beszédeselek.

Maité, ez a fiatal lány is így érkezett. Így látta viszont, sokéves megszakítás utánm a Miami-ban várakozó szüleit. Ő próbálja most elmondani nektek ezeket az éveket, immáron amerikai állampolgárként, huszonhat évesen.

Feltűnően szép fiatal lány. Csillogó hajkorona, nagy fekete szemek. Nem testes, és nem nehézkes, mint a körülötte élő meghonosodott déliek.

Nehezen indul a beszélgetés. Maité nem szívesen idézi fel az emlékeit.

Guayaquilban, a Csendes-óceán melletti folyó partján született, szép helyen, állítólag az amerikai kontinens Párizsának mondják. A kikötővárosban mindig fullasztó meleg uralkodik, a pára éppen csak elviselhető. Sárgásszürke víz kavargó a hotelek, lakóházak és széles utak mentén.

Az adatokkal a lányka nem fukarkodik.

– Ezen a napon – meséli – összekeverték két újszülöttet a klinikán.

„Ez a miénk” – kérdezték állítólag a szülei. A nővére akkor már hétéves nagylány. Édesapja utazóügynök-féleként dolgozik. *Agente vendedor* – jelent ki, de hogy pontosan mit árul, arra már nem emlékszik. Mindenfélét, ennyi biztos, városról városra jár. De nem háztartási importtermékekkel, csak azok hírével. Kecsegtető ajánlatokat szállít egy régi autón, gyakran egész nap úton van.

Nehezen élnek, a Pancho Jacome negyedben.

– Ocsmány egy hely – meséli természetesen –, nincs ember, aki szeretne ott élni.

A házat, amiben négyen húzzák meg magukat, az édesapa építette. Betonból, pusztá kézzel, valakivel együtt. A születése előtti évben költöztek oda. A ház oldalában patika működik.

– *Farmacia Allison*, a nővéremről nevezték el – mondja büszkén.

Az édesanya ott dolgozik, főállásban háziasszony. Aztán idővel lehúzza a rolót a gyógyszertár. Ezt a szegény környéket La Floridának hívják.

Szülei egy ismerős segítségével szereznek amerikai beutazóvizumot. A papírokhoz – kényszerből – beírják: Comercial Maité néven üzletük van. Kegyes hazugság! Amikor elmennek, a hat-hét éves kislány nővérével és nagymamával marad az abuela házában. (Mi az abuela?) Kezdetben csak néhány hónapig vannak távol: felméri a lehetőségeiket Floridában, keményen dolgoznak a napi betevőért. Két évvel később már végérvényesen elszánják magukat, és átrepülnek Miami-ba. Nehéz évek. Miközben várják a kislányokat, szüntelenül vissza, Ecuadorba készül a család. Rendszeresen küldik haza bevételük egy részét.

Maitének – erre így emlékszük – nem hiányoztak a szülei. Végtére az idős nagymamával élt Guayaquil déli részén, a nővérével osztozkodtak egy szobán. Jól megvannak, mert a környéken nemcsak barátok laknak, hanem a népes család is. Maité jól érzi magát, mert iskola után és hétvégeente mindig játszhat a vele egykorú unokatestvéreivel. Azonfelül mindennap beszélnek a szülőikkel, telefonon, esténként. A szülők pedig ott, Miami-ban éjt nappallá téve dolgoznak. Az édesanya egy Asperger-szindrómás kisfiúra vigyáz, a családfő építkezéseken dolgozik. Nevetve, hadarva beszél, szemmel láthatóan nem érdekli már a régi élete.

– Hogy itten? – kérdezi. Itt is honvágya volt Guayaquil után. Ott kezdte meg az egyetemet, egy szemesztert tanult. Aztán követte a szüleit, de Amerika számára sokáig idegen maradt. Másfél évbe telt, mire megszokta, elfogadta az itteni életet. – Ebben sokat segített, hogy a szüleim tárt karokkal és nagy szeretettel vártak. Akkor már a Downtownhoz közeli utcák egyikében, latinók szomszédságában laktak – meséli. Két évvel Maité után a nővére és a fiatal lány vőlegénye is megérkezik, lépésről lépésre beindítják az életüket. Itt házasodnak össze, vállalkozást jegyeztetnek be, felköltöznek egy másik államba.

Maité nem sokat beszél a szüleiről. Másról többet, de igazán nem nyílik meg. Valahol délen van az otthona. Vagy már ott sem? Talán már sehol? Itt sokáig csak drogos és hipszter fiatalok veszik körül, egyetlen barátnője argentin. De hazamegy. Aztán ott egy spanyol fiú, de vele csak barátok. Egyetlen kapcsolata a világgal az egyetem a város szélén. A diáklány véletlenül kerül össze egy magyar fiúval. Egy másik idegennel, aki az utcán, rossz angolsággal kérdez tőle valamit. A Little Havannában, a kubai emigránsok negyedében.

A két hontalan hamar egymásra talál. Maité sokszor felkeresi szerelmét Budapestén, de a lányt Ecuadorra emlékezteti minden utazás.

– És ez már így lesz – sóhajtja – ezentúl.

Élni fogja a hontalanok – az emigránsok – életét. Amiről odalent, délen álmódoznak az ecuadoriak.

Az édesapa valóban megcsinálta az életét: építési vállalkozó lett, ebből tisztességesen megélnek, az édesanyjának már nem kell dolgoznia. Nem is szeretné a férj, ha munkát vállalna, ezért inkább könyvelőnek tanul a kollégiumban, de nem fejezi be a tanulmányokat. Most majd viselkedéstechnikusként fogja képezni magát.

– Abban van a nagy pénz! – győzköd Maité. – Kevés munkával nagyot lehet szakítani.

Időközben ő már kijárta az egyetemet, de még mindig cserélgeti az alkalmi munkahelyeit.

Nevetgél, vonogatja a vállát. Láthatóan zavarban van, nehezeére esik elmondani idekerülése történetét. Hát, csak így. Szép, sudár fiatal lány.

Csillogó hajkorona, nagy fekete szemek. Csipetnyi szomorúság.

Hogy mi van otthon? Vagy a család? Vonogatja a vállát, nem érti, miről faggatom. Rendszeresen vannak látogatói Ecuadorból, a család és a barátok előbb-utóbb mind ideköltöznek. Ide mennek férjhez, itt tanulnak az egyetemen, itt vállalnak munkát. És ha akar, hazautazhat, csak négy óra a repülőút. Mi más mondhatna, Maité, ez a déli lány északon.